

de Minister van Justitie en Veiligheid
de Minister voor Rechtsbescherming

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
Sector staats- en
bestuursrecht

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

nota

Nota n.a.v. het verslag en NvW wetsvoorstel Bibob 2e tranche

Datum
15 september 2021

Ons kenmerk
3536494

1. Aanleiding

Van de commissie JenV uit de Tweede Kamer is op 7 juni jl. het verslag ontvangen op het wetsvoorstel wijziging Wet Bibob tweede tranche, dat voorziet in verruiming van de informatieverstrekking over gevaarsconclusies¹ via het Landelijk Bureau Bibob (hierna: LBB), een tipbevoegdheid voor bestuursorganen die de Wet Bibob mogen toepassen, en de inhoudelijke informatieverstrekking door een bestuursorgaan dat een Bibob-onderzoek heeft gedaan aan een bestuursorgaan dat een Bibob-onderzoek doet naar dezelfde persoon.

2. Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd in te stemmen met:

- bijgevoegde nota naar aanleiding van het verslag;
- het laten starten van de Justitiële Informatiedienst met het treffen van de voorbereidingen voor de bouw van het benodigde ICT-systeem (zie §3b);
- de bijgevoegde nota van wijziging die in de geldende Wet Bibob de exacte benamingen van enkele informatieleveranciers van het LBB actualiseert.

3. Kernpunten

De vragen in het verslag zijn van de leden van de fracties van VVD, D66, CDA, SP, PvdA en ChristenUnie. Van de fracties van VVD, CDA, PvdA en ChristenUnie blijkt op hoofdlijnen steun voor het wetsvoorstel. De D66-fractie vraagt zich af of het wetsvoorstel nodig is, gelet op het geheel van screeningsbevoegdheden van bestuursorganen, en is kritisch over het toezicht op de datadeling, gezien de aanwezige capaciteit van de AP. De D66-fractie plaatst het wetsvoorstel in het kader van (uitbreiding van) macht (de nieuwe bevoegdheden van bestuursorganen in het wetsvoorstel) en tegenmacht (de controle door de functionaris gegevensbescherming bij bestuursorganen en de AP). De SP-fractie toont begrip voor ruimere informatiedeling, maar vraagt bijzondere aandacht voor dataminimalisatie en de waarborgen. De vragen van alle fracties zijn uiteenlopend van aard. Hierna wordt ingegaan op een drietal specifieke aandachtspunten:

a. Toezicht op de gegevensverwerkingen

- De D66-fractie vraagt of de AP voldoende toezicht kan houden op de gegevensdeling tussen bestuursorganen onderling ([vraag 35](#)). Geantwoord wordt dat de algehele capaciteit van de AP naar uw mening voldoende is, maar dat de AP aangeeft een gebrek aan capaciteit te ervaren. Het antwoord

¹ Informatieverstrekking over gevaarsconclusies houdt in dat een bestuursorgaan dat een eigen Bibob-onderzoek doet naar bepaalde personen, bij het LBB kan opvragen of over die personen in een eerdere Bibob-procedure is geconcludeerd dat zij in wezenlijke mate hebben bijgedragen aan een gevaar in de zin van de Wet Bibob.

verwijst naar de Kamerbrief waarin de minister voor Rechtsbescherming aangaf dat het aan het volgende kabinet is om hierover te besluiten.²

- De D66-fractie vraagt nader te motiveren waarom het noodzakelijk is om nu de "mogelijkheden en macht van bestuursorganen uit te breiden, terwijl de controle op de reeds bestaande mogelijkheden 'tegenmacht' niet op orde lijkt" (vraag 37). Het antwoord gaat in op de noodzaak van het wetsvoorstel en noemt de voorwaarden, waarborgen, toezichthouders en rechtsbescherming. Het antwoord besluit ermee dat aldus is voorzien in checks and balances.
- De SP-fractie vraagt hoe de regering aankijkt tegen een systeem waarbij de onderlinge inhoudelijke informatieverstrekking tussen twee bestuursorganen verloopt door tussenkomst van het LBB, dat de gegevens dan zou moeten toetsen op betrouwbaarheid (vraag 24). Geantwoord wordt dat dit niet noodzakelijk is, omdat een bestuursorgaan zelf moet toetsen of de feiten juist zijn vastgesteld en omdat de functionaris gegevensbescherming en de AP toezien op de rechtmatige verwerking van persoonsgegevens. Verstrekking via een derde partij zou voorts een ruimere kring van ontvangers impliceren, evenals een onevenredige vergroting van het aantal verstrekkingen van de onderliggende informatie. Dat verhoudt zich niet goed tot dataminimalisatie.

b. Benodigde tijd voor voorbereidingen in de uitvoering

- De VVD-fractie vraagt of het wetsvoorstel bij spoedige wetsbehandeling in werking kan treden op 1 januari 2022, en of Justid al is begonnen met het treffen van de noodzakelijke voorbereidingen om de wet uit te kunnen voeren (vraag 34). Geantwoord wordt dat voor de bouw van het ICT-systeem circa 10 maanden nodig zijn en dat het streven is dat het wetsvoorstel per 1 juli 2022 van kracht kan worden. Indien u daarmee akkoord bent, wordt in het antwoord vermeld dat u aan de Justitiële Informatiedienst hebt verzocht voorbereidingen te treffen voor de bouw van het benodigde ICT-systeem. Het is wenselijk te voorkomen dat na aanvaarding van dit wetsvoorstel 10 maanden vertraging optreedt door het enkele feit dat nog niet zou zijn begonnen met de bouw van het ICT-systeem, indachtig de duidelijke behoefte in de praktijk, het beperkte bedrag dat ermee gemoeid is, en het grote belang van dit wetsvoorstel voor de mogelijkheden van het bestuur om zijn integriteit te beschermen tegen het ongewild faciliteren van criminele activiteiten. Omdat er nu geen indicaties zijn dat de planning voor de bouw van het ICT-systeem niet haalbaar is, wordt in het antwoord niet ingegaan op een plan B. Omdat het wetsvoorstel bewust techniekneutraal is geformuleerd, zou het evenwel in theorie mogelijk zijn om het wetsvoorstel van kracht te laten worden zonder het ICT-systeem. De registratie en informatieverstrekking van gevaarsconclusies zou dan tijdelijk handmatig geschieden. Dat zou echter leiden tot dubbele registraties, extra kosten en mogelijk tot registratiefouten.

c. Toevoeging van AFM en RVO als informatieleveranciers van het LBB

- De VVD-fractie vraagt waarom de Autoriteit Financiële Markten niet wordt aangemerkt als informatieleverancier van het LBB, zoals is bepleit door RIEC-LIEC en de Kwaliteitscommissie Bibob (vraag 31). Geantwoord wordt dat LBB en AFM in het eerste kwartaal van 2022 verder bezien aan welke informatie het LBB behoefte heeft, welke risico's daarmee kunnen worden beperkt en in hoeverre de zeer complexe EU-regels het toelaten om een uitzondering te maken op het beroepsgeheim van de AFM. Om het vraagstuk in perspectief te

Directie Wetgeving en Juridische Zaken
Sector Staats- en Bestuursrecht

Datum
15 september 2021

Ons kenmerk
3536494

² Brief aan de Tweede Kamer d.d. 1 maart 2021, Kamerstukken II 2020/21, 25268, nr. 197.

plaatsen: het gaat met name om informatie over bestuurlijke boetes en lasten onder dwangsom; volgens haar jaarverslag heeft de AFM in 2020 13 bestuurlijke boetes opgelegd en 4 lasten onder dwangsom opgelegd.

- De VVD-fractie vraagt waarom de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) niet wordt toegevoegd als informatieleverancier van het LBB, zoals bepleit door RIEC-LIEC ([vraag 32](#)). Conform §10.9 van de MvT is geantwoord dat de noodzaak daarvoor onvoldoende is onderbouwd. In aanvulling daarop wordt opgemerkt dat het LBB nu al gegevens over bestuurlijke boetes van de RVO krijgt wanneer de RVO zelf een Bibob-procedure start, bijvoorbeeld op grond van de Meststoffenwet. Bovendien worden de voorgestelde bevoegdheden inzake informatieverstrekking over gevaarsconclusies, de tipbevoegdheid en onderlinge inhoudelijke informatie-uitwisseling ook op de RVO van toepassing, net als de andere bestuursorganen die de Wet Bibob mogen toepassen, mits de bevoegdheid om uitvoering te geven aan de Wet Bibob is gemandateerd aan de RVO.

Directie Wetgeving en Juridische Zaken
Sector Staats- en Bestuursrecht

Datum
15 september 2021

Ons kenmerk
3536494

4. Toelichting

4.1 Politieke context

Naar verwachting is er een ruime meerderheid van de Tweede Kamer voor dit wetsvoorstel, mede gelet op de vrijwel Kamerbreed aangenomen motie van het Tweede Kamerlid Kuiken³ inzake de onderlinge informatiedeling tussen bestuursorganen. Het wetsvoorstel ligt in de lijn van de wetswijziging Wet Bibob eerste tranche (2020), die met algemene stemmen door beide Kamers is aangenomen.

4.2 Financiële overwegingen

De incidentele kosten voor de uitvoering van het wetsvoorstel zijn geraamd op €500.000 en de structurele kosten per jaar op € 115.000 (zie §9.2.3 van de MvT).

4.3 Krachtenveld

De wijzigingen uit het wetsvoorstel komen voort uit wensen van gemeenten, provincies, en de Unie van Waterschappen. De nota naar aanleiding van het verslag is afgestemd met DGRR/DVB, LBB en MinFin (vragen 27, 29 en 31).

4.4 Communicatie

Er wordt geen media-aandacht verwacht rond deze nota n.a.v. het verslag.

4.5 Ontwikkelingen hiervoor

U hebt eerder ingestemd met het houden van een internetconsultatie, het vragen van advies aan de Raad van State, en indiening van het wetsvoorstel in de Tweede Kamer. Het wetsvoorstel is op 12 maart 2021 ingediend.

5. Informatie die zich niet leent voor openbaarmaking

Niet van toepassing.

6. Bijlagen

Nota naar aanleiding verslag met aanbiedingsbrief en nota van wijziging.

³ Kamerstukken II 2017/18, 29911, nr. 184.